Такриз

ба автореферати диссертатсияи Окимшоева Рухсора Суробовна дар мавзуи «Асосҳои педагогии ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои ибтидоӣ бо истифода аз методҳои фаъоли таълим» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03 – Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ)

Дар хусуси таълиму тарбияи хонандагони хурдсол як қатор таҳқиқоти илмӣ гузаронида шудаанд, ки имконият медиҳад, заминаҳои илмии асоснокшударо барои муайян намудани шароит дар ташаккулёбӣ ва мутобиқшавии иҷтимоии хонандагон ба ҳаёти иҷтимоию иқтисодӣ гузошта шавад.

Рисолаи пешниҳодшуда масъалаҳои назариявӣ ва методӣ, баррасӣ ва муқоисаи вазъияту мушкилоти ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои ибтидоӣ бо истифода аз методҳои фаъоли таълимро дар назар дорад.

Мақсади асосии методҳои фаъоли таълим, додани дониши тайёр набуда, балки хонандаро ба ҳосил намудан ва ба даст овардани дониш сафарбар намудан мебошад. Фарқияти байни «додани дониш» ва «ба даст овардан ва фаҳмидани он» ниҳоят калон аст. Касе умедвори донишро дар шакли тайёр ба даст овардан бошад, хато мекунад. Касе ба таври механикӣ донишро дар хотир нигоҳ доштанӣ бошад, бояд фаҳмад, ки он ба зудӣ аз хотири хонанда фаромӯш мешавад. Ақли мо аз он ҳақиқат ҷудо шуда наметавонад, ки донишро барои худ исботгардида ҳисобем. Дониши даркгардида ва ҳаматарафа дар таҷриба санҷидашуда метавонад дастоварди инсон ба ҳисоб равад, ки методҳои фаъоли таълим аз мо дар ташаккули салоҳият иҷтимоии хонанда ҳаминро талаб менамояд.

Барои фаъол гардонидани таълим, муҳайё сохтани шароитҳои дидактикӣ ва психологии дарки таҳсилот зарур аст. Фаъол гардонидани таълим, ворид намудани хонандагон ба инкишофи зеҳнӣ, шахсиятӣ ва фаъолияти иҷтимоӣ мақсади асосии методҳои фаъоли таълим мебошад ва дар ин самт мавқеи асосиро маҳорати касбии омӯзгори синфҳои ибтидоӣ ишғол менамояд.

Муаллиф дараҷаҳои илмӣ, навгонӣ, моҳияти назариявӣ ва амалии таҳқиқоти худро бо ташаккули салоҳиятҳои таълимии хонандагони синфҳои ибтидоӣ ба масъалаи татбиқи ташаккули дар раванди таълим истифода намудани методҳои фаъоли таълим муайян намудааст.

Ҳадафи таҳқиқоти диссертасионии унвонҷӯ ин ошкор намудани самаранокии методҳои фаъоли таълим дар ташаккули салоҳияти иҷтимоии хонандагони синфҳои ибтидоӣ мебошад.

Дар кори илмӣ муҳаққиқ таҳқиқоти олимони тоҷик М.Лутфуллозода, Ф.Шарифзода, И.Х.Каримова, А.М.Мирализода, Ш.А.Шаропов, Х.М.Сабурӣ, Б.Маҷидова, Л.Иматзода мавриди омӯзишу таҳқиқ карор додааст.

Унвонҷӯ қайд мекунад, ки таълими интерактивӣ имкон медиҳад, ки дар як вакт якчанд супоришҳо иҷро карда шаванд, ки асоситарини онҳо инкишоф додани маҳорат ва малакаи муоширатӣ ва баркарор намудани робитаҳои эҳсосотӣ байни хонандагон буда, вазифаҳои тарбиявиро таъмин намуда, дар ҳайат кор карданро ёд дода ва боз ба андешаи рафиқон гӯш доданро таълим медиҳад.

Боби якуми рисола - "Истифодаи методҳои фаъоли таълим дар ташаккули салоҳиятхои иҷтимоии хонандагони синфҳои ибтидоӣ"оид ба технологияи таълими интерактивӣ дар ташаккули салоҳиятнокии хонандагони синфҳои ибтидоӣ, ташкили фаъолияти инноватсионии иттиҳодияи методии омӯзгорони синфҳои ибтидоӣ, ҳамчун воситаи баланд бардоштани сифати таълим, ташаккул додани маданияти зеҳнӣ маърифатӣ ва характери инсон дар Стандарти синфҳои ибтидоӣ маълумот медиҳад.

Муаллиф вазифаи омӯзгорро дар ин ҷараён танҳо аз равона намудани фаъолияти хонандагон ба самти дилхоҳ барои ба даст овардани мақсадҳои гузошташуда иборат медонад. Методҳои фаъоли таълимро омӯзгори ботаҷриба метавонад дар чунин лаҳзаҳои дарс: дар ҳолати ҳаяҷонӣ, мақомбахшии ибтидои дарс, фаъолгардонӣ ва ҳангоми ҳосил намудани донишҳои нав ва одаткунонӣ истифода барад.

Боби дуюм, ки "Методҳои фаъоли таълим ва фаъолияти инноватсионӣ дар ташаккули салоҳияти иҷтимоии хонандагони синфҳои ибтидоӣ" мебошад, доир ба амсилаи фаъоли таълим ва натиҷанокии он дар дарси муосир дар синфҳои ибтидоӣ, мониторинги сифати таълим ва самаранокии он дар ташаккули муносибати босалоҳият, озмоиш ва таҷрибаи педагогӣ дар тағйир додани андешаи омӯзгорони синфҳои ибтидоӣ дар доираи навсозии таҳсилот ба таври муфассал маълумот додааст.

Зикр мегардад, ки муҳайё будани шароити мусоиди таълим дар ташаккули салоҳияти муоширатии хонанда дар раванди иҷтимоӣ ниҳоят муҳим мебошад. Моҳияти таълими фаъол дар чунин шакли ташкили ҷараёни таълимие зоҳир мегардад, ки дар раванди он тамоми

хонандагон ба ҷараёни маърифат ва иҷтимоишавӣ фаро гирифта мешаванд.

Мундариҷа ва мазмуни асосии рисолаи Окимшоева Рухсора Суробовна дар автореферати диссертатсия дар шаклҳои тоҷикию русӣ инъикоси худро ёфтааст.

Хулоса, автореферати диссертатсияи Окимшоева Рухсора Суробовна дар мавзуи «Асосҳои педагогии ташаккули салоҳиятҳои иҷтимоии хонандагони синфҳои ибтидоӣ бо истифода аз методҳои фаъоли таълим» анҷомёфта буда, ба талаботи Низомномаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Тартиби додани дараҷаи илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267) ва Дастурамал оид ба тартиби барасмиятдарории диссертатсияҳо барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯйи ихтисос, номзади илм ва доктори илм, авторефератҳо ва мақолаҳои илмии чопшуда доир ба мавзуи диссертатсия ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.05 – Назария, методика ва ташкили фаъолияти фарҳангӣ-иҷтимоӣ (13.00.05.03 – Педагогикаи иҷтимоӣ ва худшиносӣ) мебошад.

Номзади илмҳои педагогӣ, ректори
Донишкадаи ҷумҳуриявии такмили ихтисос
ва бозомӯзии кормандони соҳаи маориф Ҷамшед Намоззода

Маълумот барои тамос:

734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи Нисор Муҳаммад, 15; Телефон: (992372) 227-63-91; почтаи электронӣ: jama75fti@mail.ru

Имзои Намоззода Ҷ.А.-ро тасдиқ мекунам.

Сардори раёсати кадрҳо
ва котиботи ДҶТИБКСМ Манучеҳр Ҳабибзода

РАЁСАТИ КАДРҲО ВА КОТИБОТ